

Kvalitet og internasjonalisering

Arbeidsområde 2

Dagens Medisin Arena

Fagseminar 9. januar 2014

Sameline Grimsgaard

Prodekan forskning, Helsevitenskapelig fakultet

Norges arktiske universitet, UiT

Forskningskvalitet og internasjonalisering

1. Nåsituasjonen
2. Vurderinger
3. Anbefalinger og forslag til tiltak

Kvalitet og internasjonalisering

1. Nåsituasjonen

Forskning er kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap (OECD)

God forskning er valid, original, relevant og har nytteverdi

- Forskningskvalitet vurderes gjennom publiseringsanalyser (bibliometri) og fagfelleverdinger (peer review)

Norges forskningsråds evaluering i 2011, oppfølging i 2013

- Vi har miljø som er verdensledende, men...
 - Flere burde vært på høyt internasjonalt nivå
 - Mange miljø savner kritisk masse
- Behov for
 - Bedre utnyttelse av biobanker og helseregistre (komparative fortrinn)
 - Strukturelle endringer (infrastruktur, stillingsstruktur, karriereveier)
 - Strategisk ledelse i institusjonene
 - Mer midler til fri forskning
 - Økt andel forskningsmidler fra EU (Horizon 2020)

Kvalitet og internasjonalisering

1. Nåsituasjonen

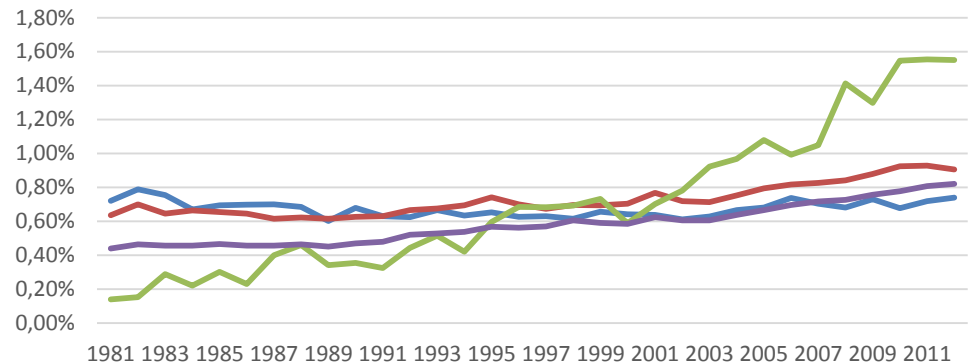
Forskningen er internasjonal

Norsk forskning

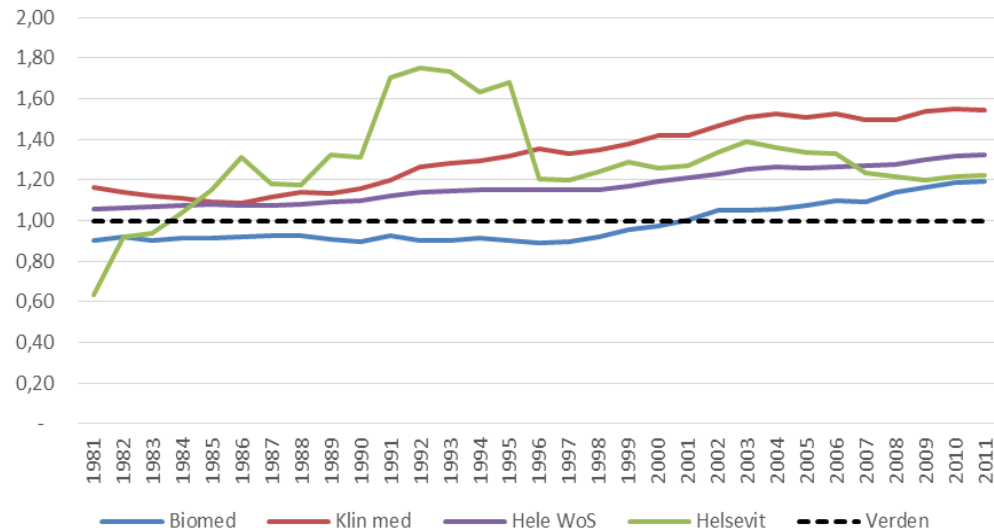
- Utgjør 1 % av verdens forskningsproduksjon (vit. artikler)
- Høy aktivitet i klinisk medisin og epidemiologi
- Biomedisin er underdimensjonert
- Produksjon og innflytelse (sitering) øker
- Lavere nivå enn Sverige og Danmark

Kilde: Thomson Reuters og NIFU

Norges andeler av verdens artikler

Relativ siteringshyppighet for norske artikler

Kvalitet og internasjonalisering

1. Nåsituasjonen

2011: totalt 5,9 mrd kr til medisinsk og helsefaglig forskning og utviklingsarbeid (FoU)

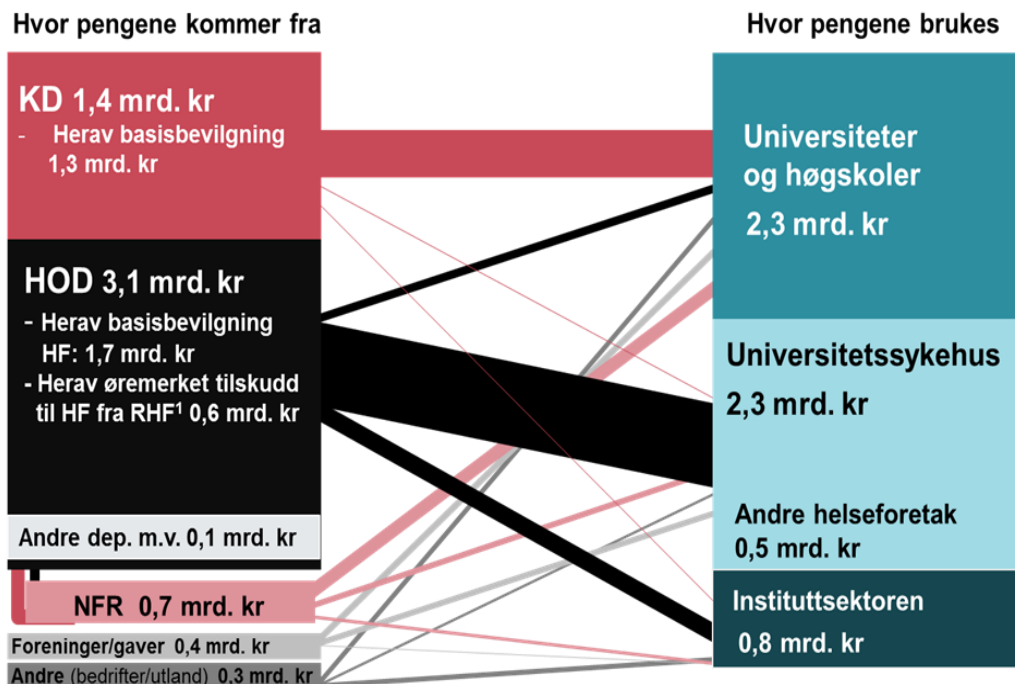
Finansieringskilder

- HOD er størst etterfulgt av KD og Norges forskningsråd
- Bedrifter/utland beskjedne kilder

Helseforetakenes forskningsaktivitet har økt betydelig siste ti år

- Tett samarbeid med universiteter og høyskoler
- Forskning naturlig del av virksomheten
- Stor betydning for pasientbehandling og kvalitet av tjenesten

Finansiering av medisinsk og helsefaglig FoU i 2011

Kilde: Gunnes H et al.
Rapport 24/2013, NIFU 2013

Kvalitet og internasjonalisering

2. Vurderinger

Norges fortrinn

- Rikt land med relativt stabil befolkning, som er positiv til forskning
- Høy kvalitet i offentlig helsevesen, nasjonale registre og biobanker

Balansen mellom bredde, kvalitet og relevans

- Bredde er viktig
- Høy kvalitet er en forutsetning for god og nyttig ny kunnskap
 - Fremragende forskning må gis gode vilkår
- Relevans kan være viktig for å dekke samfunnsbehov
 - Krever målrettede og langsiktige tiltak

Sikre tverrfaglighet og kritisk masse

- Tilstrekkelig store og multidisiplinære grupper
- Bedre nasjonalt samarbeid og koordinering av ressurser

Kvalitet og internasjonalisering

2. Vurderinger

Rekruttering og karriereveier svakt utviklet

- Økning i ph.d. stillinger siste tiår, relativt mer enn postdoktor – og forskerstillinger

Internasjonale arenaer ikke tilstrekkelig utnyttet

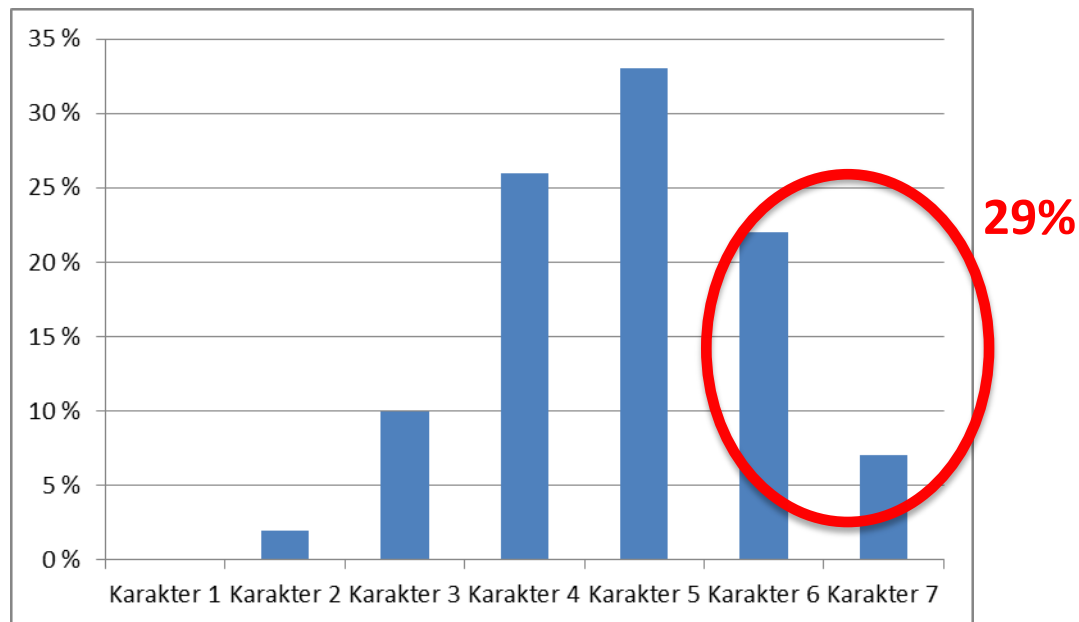
- Internasjonalt forskningssamarbeid kan utvikles videre
- Begrenset internasjonal mobilitet
- For lite søknadsaktivitet mot EU

Fri forskning svakt finansiert

- Norges forskningsråd innvilger 6-8 % av søknader til fri prosjektstøtte i medisin, helse og biologi
- Tildelingsprosent bør heves 20 %

Karakterfordeling av søknader til Fri prosjektstøtte for medisin, helse og biologi 2013

– totalt 548 søknader, 34 innvilget (6 %)

Kvalitet og internasjonalisering

2. Vurderinger

Forskning i helseforetakene

- Lovpålagt oppgave har bidratt til økt prioritering, aktivitet, kvalitet og forskningskultur

Forskning i primærhelsetjenesten

- Ikke lovpålagt oppgave, beskjeden aktivitet av blandet kvalitet
- Behov for styrking, nettverk og samarbeidsstrukturer

Samarbeid mellom universiteter, høyskoler og helseforetak

- Etablerte samarbeidsstrukturer gir godt grunnlag for forskning
- KD og HOD må samordne insentiver og målesystemer for bedre koordinering og økt samarbeid

Samarbeid mellom næringsliv, akademi og helsesektor

- Privat næringsliv lite involvert i norsk helseforskning
- Fravær av farmasøytisk industri og nedgang i kliniske studier
- Behov for politiske initiativ og økonomiske insentiver til samarbeid

Kvalitet og internasjonalisering

3. Anbefalinger og forslag til tiltak

1. Bedre samarbeid mellom sektorer, finansiører, institusjoner, og fagmiljø
 - Bedre samordning av forskningsfinansieringssystemet, OBS KD og HOD!
 - Styrke samarbeid på tvers av institusjoner, regioner og fagmiljø
 2. Ledende på flere områder i forskningsfronten og i internasjonale nettverk
 - Styrke nyskapende helseforskning gjennom nasjonal konkurranse
 - Etablere minst fem tverrfaglige og tverrsektorielle forskingssentra av høy kvalitet
 - Opprettholde og videreutvikle ordningen med konkurranseutsatte forskningsmidler i helseregionene
 - Styrke metodefag i helseforskningen
 3. Styrket forskning av internasjonal klasse med basis i epidemiologiske studier, biobanker, medisinske kvalitetsregistre og nasjonale registre
 - Tilrettelegge lovverk og styrke infrastruktur for økt forskningsutbytte til det beste for befolkningen
 - Etablere nasjonalt register for primærhelsetjenesten
 - Industrien bør få bedre tilgang til data
1. Økt internasjonalisering og gjennomslag i Horizon 2020
 - Legge til rette for økt forskermobilitet
 - Flere insentiver og bedre støttefunksjoner for innhenting av internasjonal finansiering

3. Mål for norsk medisinsk og helsefaglig forskning

5. Bedre karriereveier for unge forskere

- Flere mellomstillinger, innstegstillinger og postdoktorstipend på bekostning av ph.d.
- Kombinerte - og forskerstillinger i universitetssykehus
- Utrede muligheter og insentiver i primærhelsetjenesten

6. Økt kvalitet og omfang av kliniske studier

- Styrke infrastruktur for kliniske studier
- Insentiver og finansiering for kliniske studier av høy kvalitet

7. Forskning i primærhelsetjenesten og omsorgssektoren knyttes opp til sentrale forskningsmiljø

- Etablere datagrunnlag og bygge forskningsnettverk

8. Mer og bedre samarbeid med næringslivet

- Synliggjøre og markedsføre Norges fortrinn for industrien
- Styrke økonomiske insentiver til samarbeid (skattefunn, næringslivs ph.d. mv)

Kvalitet og internasjonalisering

Oppsummering

Norges fortrinn må utnyttes bedre

Biobanker, helseregistre og befolkningsstudier

Behov for bedre og mer

Samordning mellom sektorer

Samarbeid mellom fagmiljø

Økt fokus på internasjonalisering og samarbeid med næringslivet

Forskningsfinansiering gjennom helseforetakene bør gjennomgås og kontinueres

Styrke forskning i primærhelsetjeneste og kommunesektor

